

4. Konstutytsiya Ukrainu vid 28.06.1996 r., available at [Electronic resource]. – Access mode: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
5. Pro sydoystrij i statys syddiv : Zakon Ukrainu vid 7 lupnia 2010 r. 2453-VI, available at [Electronic resource]. – Access mode: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2453-17>
6. Pro zasadu derzhavnoi movnoi polituku: Zakon Ukrainu vid 3 lupnia 2012 r. № 5029-VI, available at [Electronic resource]. – Access mode: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/5029-17/page>
7. Pro kinematografiiy: zakon Ukrainu vid 13 sichnia 1998 r. № 9/98-VR, available at [Electronic resource]. – Access mode: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/9/98-вр>

УДК 342.95: 351.74 (075)35: 078 (1-87)+477

ПРАВОВА ОСНОВА НАДАНИЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ З ДЕРЖАВНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ РЕЧОВИХ ПРАВ НА НЕРУХОМЕ МАЙНО

Колесников М.О., здобувач

*Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ,
проспект Гагаріна, 26, м. Дніпропетровськ, Україна
pasto@i.ua*

Наукова стаття присвячена висвітленню правової основи надання адміністративних послуг з державної реєстрації речових прав на нерухоме майно. Розглянуто законодавчі та підзаконні акти, що регулюють надання адміністративних послуг органами публічної адміністрації та виокремлено нормативно-правові акти, що регулює сферу державної реєстрації речових прав на нерухоме майно.

Ключові слова: адміністративна послуга, нормативно-правові акти, державна реєстрація речових прав на нерухоме майно.

ПРАВОВАЯ ОСНОВА ПРЕДОСТАВЛЕНИЯ АДМИНИСТРАТИВНЫХ УСЛУГ ПО ГОСУДАРСТВЕННОЙ РЕГИСТРАЦИИ ПРАВ НА НЕДВИЖИМОЕ ИМУЩЕСТВО

Колесников М.А.

*Днепропетровский государственный университет внутренних дел,
проспект Гагарина, 26, г. Днепропетровск, Украина
pasto@i.ua*

Научная статья посвящена освещению правовой основы предоставления административных услуг по государственной регистрации прав на недвижимое имущество. Рассмотрены законодательные и подзаконные акты, регулирующие предоставление административных услуг органами публичной администрации и выделены нормативно-правовые акты, регулирующие сферу государственной регистрации прав на недвижимое имущество.

Ключевые слова: административная услуга, нормативно-правовые акты, государственная регистрация прав на недвижимое имущество.

LEGAL FRAMEWORK PROVIDING ADMINISTRATIVE SERVICES IN STATE REGISTRATION OF RIGHTS TO REAL ESTATE

Kolesnikov M.O.

*Dnipropetrovsk state university of internal affairs, boulevard of Gagarin, 26, Dnepropetrovsk, Ukraine
pasto@i.ua*

Research paper is devoted to the legal basis of administrative services of the state registration of rights to immovable property. Consider laws and regulations governing the provision of administrative services by public administration and singled out legal acts regulating the sphere of state registration of rights to

immovable property.

At present there are many legal acts in which to look "just" a man very difficult. As well as the inconsistency of one legal act differently further complicates the provision of administrative services to the state registration of rights to real estate, what, in turn, delayed or inhibited the process of obtaining these services by consumers.

Regulations that govern social relations in the area of administrative services for the state registration of rights to real property classified under : legal force (Laws of Ukraine, subordinate legislation); regulated (those that govern human behavior, defining the rights and responsibilities of service users as members of the administrative and legal relations, and those that define the legal status of the departments of state registration of rights to real property); subject to regulation (real estate (apartments, houses, garages, etc.), advice, help and information work, the materials on the property).

Based on the analysis of legal acts to major gaps in the legal provision of administrative services of the state registration of rights to real estate in this area include: the lack of the concept of service delivery departments of state registration of rights to immovable property; slow adoption of basic laws (such as the Administrative Procedure Code of Ukraine, etc.); nezakriplenist normative criteria of evaluating the effectiveness of the quality of these services.

Key words: administrative services, regulations, state registration of rights to immovable property.

Європейський вибір України означає активнішу реалізацію адміністративних послуг у діяльності публічної адміністрації, без якої не можуть нормально розвиватися підприємницька, освітянська, наукова, інші види суспільної діяльності, міжнародні зв'язки тощо.

У статті 3 Конституції України проголошено, що утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави. Громадяни у відносинах із владою є не прохачами, а споживачами послуг. До того ж держава в особі публічно-владних органів орієнтується на потреби особи, так само, як у приватному секторі надавачі послуг орієнтуються на потреби споживача, його запити та очікування [1].

У зв'язку з цим, у науковій літературі починають звертати увагу на таку нову функцію виконавчої влади, як надання адміністративних послуг, оскільки ця функція становить найважливішу складову управлінської діяльності, походить від загального змісту державного управління і становить змістову характеристику її діяльності.

Питання адміністративних послуг в Україні потребують ґрунтовних наукових досліджень та відповідного адміністративно-правового оформлення. Безперечно, вони були предметом науково-теоретичних досліджень таких вчених, як В. Авер'янов, К. Афанасьєв, Б. Борисов, О. Вінніков, В. Гаращук, Н. Гнидюк, І. Голосніченко, Я. Гонцяж, В. Долечек, В. Євдокименко, І. Ібрагімова, Р. Калюжний, А. Каляєв, В. Кампо, С. Ківалов, А. Кірмач, В. Кудря, Т. Коломoeць, І. Коліушко, Є. Куріний, Р. Куйбіда, І. Лазарев, А. Ластовецький, М. Лесечко, А. Ліпінцев, О. Люхтергандт, Н. Нижник, О. Пастух, В. Петренко, М. Острах, О. Поляк, В. Тимощук, О. Харитоновна, В. Ципук, А. Чемерис, Б. Шльоер, Х. Ярмакі та ін. [2, с. 155]. Однак розгляду правової основи надання адміністративних послуг з державної реєстрації речових прав на нерухоме майно не приділено достатньої уваги.

Метою статті є розгляд нормативно-правових актів щодо надання адміністративних послуг з державної реєстрації речових прав на нерухоме майно.

Для досягнення мети, автором поставлені такі завдання: 1) розглянути законодавчі та підзаконні акти, що регулюють надання адміністративних послуг органами публічної адміністрації; 2) виокремити нормативно-правові акти, що регулюють сферу державної реєстрації речових прав на нерухоме майно.

Правові акти, що регулюють суспільні відносини у сфері надання адміністративних послуг з державної реєстрації речових прав на нерухоме майно, можна класифікувати за: а) юридичною силою (закони, підзаконні нормативні акти); б) об'єктом регулювання (ті, які регулюють поведінку людей, визначають права й обов'язки споживачів послуг як учасників адміністративно-правових відносин; та ті, які визначають правовий статус підрозділів державної реєстрації речових прав на нерухоме майно); в) предметом регулювання (нерухоме майно (квартира, будинки, гаражі тощо); консультаційна допомога, довідкова та

інформаційна робота, оформлення матеріалів з питань нерухомого майна).

Для конструювання чіткої ієрархії нормативно-правових актів та збереження логічної структури дослідження, на наш погляд, необхідно розглянути саме першу класифікацію, визначивши всі законні та підзаконні нормативно-правові акти, які регулюють надання адміністративних послуг, у результаті чого виділити прогалини та запропонувати шляхи вирішення цієї проблеми.

Розглянемо нормативно-правові акти, які регулюють надання адміністративних послуг органами публічної адміністрації.

Відповідно до ст.3 Конституції України, людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави [3].

Наступним є Закон України «Про адміністративні послуги» від 06.09.2012 № 5203-VI, який регулює правовідносини у вказаній сфері суспільного життя (наприклад, слухними є новели, якими встановлено пріоритет законодавчого регулювання строків надання адміністративних послуг (ст.10) та оплати адміністративних послуг (ст.11); схвально може бути оцінена законодавча пропозиція щодо заборони надання супутніх послуг адміністративними органами та суб'єктами господарювання, ними утвореними (ч.4 ст.15).

На підзаконному рівні основні засади надання адміністративних послуг в Україні визначено в низці Указів Президента України.

Зокрема, в Указі Президента України від 22.07.1998 № 810 «Про заходи щодо впровадження Концепції адміністративної реформи в Україні» йдеться про запровадження нової ідеології функціонування виконавчої влади і місцевого самоврядування як діяльності щодо забезпечення реалізації прав і свобод громадян, надання адміністративних (в Указі вони також визначаються як державні, громадські, управлінські) послуг, котрі визначено як послуги з боку органів виконавчої влади, що є необхідною умовою реалізації прав і свобод громадян (зокрема реєстрація, ліцензування, сертифікація тощо), про переорієнтацію діяльності державних органів із суто адміністративно-розпорядчих функцій на надання адміністративних послуг громадянам та юридичним особам, а також забезпечення дії принципу верховенства права [5].

Серед урядових нормативно-правових актів виділяється Розпорядження Кабінету Міністрів України від 15.02.2006 № 90-р «Про затвердження Концепції розвитку системи надання адміністративних послуг органами виконавчої влади», у якому визначено напрямки впорядкування адміністративних послуг та відмежування повноважень суб'єктів, які можуть надавати адміністративні послуги, на законодавчому рівні [6].

Постанова Кабінету Міністрів України від 30 січня 2013 р. № 57 «Про затвердження Порядку ведення Реєстру адміністративних послуг» визначає, що порядок визначає механізм ведення Реєстру адміністративних послуг як єдиної інформаційної комп'ютерної бази даних про адміністративні послуги, що надаються відповідно до закону суб'єктами надання адміністративних послуг. Реєстр формується з метою: ведення обліку адміністративних послуг; забезпечення відкритого і безоплатного доступу до інформації про адміністративні послуги.

Формування та ведення Реєстру забезпечується Мінекономрозвитку шляхом: збирання та оброблення інформації про адміністративні послуги; внесення відомостей до Реєстру та змін до них, а також виключення відомостей.

До Реєстру вносяться відомості про: 1) суб'єкта надання адміністративної послуги; 2) назву адміністративної послуги; 3) розмір оплати (адміністративний збір) за надання адміністративної послуги (у разі її надання на платній основі); 4) результат надання адміністративної послуги; 5) правові підстави для надання адміністративної послуги та встановлення розміру оплати за її надання.

Відомості про адміністративні послуги підлягають внесенню до Реєстру в триденний термін з дня надходження до Мінекономрозвитку. Така інформація, а також зміни до неї подаються: державними органами, Радою міністрів Автономної Республіки Крим – Мінекономрозвитку в десятиденний строк з дня набрання чинності відповідними нормативно-правовими актами; районними, районними у м. Києві та Севастополі держадміністраціями, органами влади Автономної Республіки Крим та органами місцевого самоврядування – відповідним обласним, Київській та Севастопольській міським держадміністраціям, Раді міністрів Автономної Республіки Крим у п'ятиденний термін з дня набрання чинності відповідними нормативно-правовими актами.

Інформація для внесення відомостей до Реєстру подається до Мінекономрозвитку в паперовій та електронній формі (у форматі Microsoft Excel – на електронну пошту reestr@me.gov.ua). У темі електронного повідомлення та назві файлу зазначається найменування органу, який його надсилає. Реєстр розміщується на Урядовому порталі [7].

У ч.2 ст.10 проекту Адміністративно-процедурного кодексу України від 18.07.2008, реєстр. № 2789, закладена альтернатива платним послугам, оскільки зазначається, що адміністративні послуги надаються уповноваженим суб'єктом за оплату, якщо інше не передбачено законом. Посилання на закон, який би мав вирішити проблему визначення загального переліку адміністративних послуг, органів та підрозділів внутрішніх справ, зобов'язаних надавати послуги на вимогу споживачів, відокремлення платних послуг, не діє, оскільки такого закону не існує. Тому проблема визначення переліків платних послуг та обґрунтування самого механізму їх оплати залишається невирішеною [8].

Якщо розглядати правову основу порядку державної реєстрації речових прав на нерухоме майно, то, відповідно до офіційної сторінки Державної реєстраційної служби України, правовою основою є 32 нормативно-правових акта, а саме: Закон України від 11 лютого 2010 року № 1878-VI «Про внесення змін до Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обмежень» та інших законодавчих актів України»; Закон України від 9 грудня 2011 року № 4152-VI «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення реалізації прав на нерухоме майно та їх обтяжень при їх державній реєстрації»; Закон України від 04.07.2012 № 5037-VI «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення та спрощення процедури державної реєстрації земельних ділянок та речових прав на нерухоме майно»; Постанова Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2013 року № 868 «Про затвердження Порядку державної реєстрації прав на нерухоме майно та їх обтяжень і Порядку надання інформації з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно»; Порядок ведення Державного реєстру речових прав на нерухоме майно, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 26 жовтня 2011 року № 1141; Порядок надання інформації про зареєстровані земельні ділянки органу державної реєстрації прав та про зареєстровані речові права на земельні ділянки органу, що здійснює ведення Державного земельного кадастру, Порядок надання органом, що здійснює ведення Державного земельного кадастру, органу державної реєстрації прав доступу до перегляду кадастрових карт (планів), затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 22 лютого 2012 року № 118; Постанова Кабінету Міністрів України від 21.11.2012 № 1204 «Про затвердження розміру і порядок використання плати за внесення змін до записів Державного реєстру речових прав на нерухоме майно та надання інформації із зазначеного реєстру»; Порядок доступу нотаріусів до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно, затверджений наказом Міністерства юстиції від 02 серпня 2011 року № 1936а/5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції 11 серпня 2011 року за № 963/19701; Зразок печатки державного реєстратора прав на нерухоме майно, Опис печатки державного реєстратора прав на нерухоме майно, затверджені наказом Міністерства юстиції від 22 листопада 2011 року № 3360/5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції 22 листопада 2011 року за № 1332/20070; Порядок доступу банків до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно, затверджений наказом Міністерства юстиції 24 листопада 2011 року № 3380/5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції 24 листопада 2011 року за № 1340/20078; Порядок прийняття і розгляду заяв про внесення змін до запису та заяв про скасування запису Державного реєстру речових прав на нерухоме майно, затверджений наказом

Міністерства юстиції 12 грудня 2011 року № 3502/5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції 12 грудня 2011 року за № 1429/20167; Наказ Міністерства юстиції України від 17.04.2012 № 595/5 «Про впорядкування відносин, пов'язаних із державною реєстрацією речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 20.04.2012 за № 590/20903; Наказ Міністерства юстиції України від 03.12.2012 № 1779/5/748 «Про деякі питання забезпечення інформаційної взаємодії органу, що здійснює ведення Державного земельного кадастру, та органу державної реєстрації прав», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 10.12.2012 за № 2056/22368; Наказ Міністерства юстиції України від 14.12.2012 № 1841/5 «Про внесення змін до деяких наказів Міністерства юстиції України у зв'язку із запровадженням державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 19.12.2012 за № 2114/22426; Наказ Міністерства юстиції України від 14.12.2012 № 1844/5 «Про затвердження Порядку використання даних Реєстру прав власності на нерухоме майно, Єдиного реєстру заборон відчуження об'єктів нерухомого майна, Державного реєстру іпотек та Державного реєстру обтяжень рухомого майна», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 18.12.2012 за № 2102/22414 тощо [9].

Як бачимо, на сьогодні існує велика кількість нормативно-правових актів, у яких розібратися «простій» людині дуже складно. А також суперечливість одного нормативно-правового акта іншому ще більше ускладнює надання адміністративної послуги з державної реєстрації речових прав на нерухоме майно, чим, у свою чергу, затримується або гальмується процес отримання цих послуг споживачами.

Підбиваючи підсумки, зазначимо, що правові акти, які регулюють суспільні відносини у сфері надання адміністративних послуг з державної реєстрації речових прав на нерухоме майно, класифіковано за: юридичною силою (закони України, підзаконні нормативні акти); об'єктом регулювання (ті, які регулюють поведінку людей, визначають права й обов'язки споживачів послуг як учасників адміністративно-правових відносин; та ті, які визначають правовий статус підрозділів державної реєстрації речових прав на нерухоме майно); предметом регулювання (нерухоме майно (квартира, будинки, гаражі тощо); консультаційна допомога, довідкова та інформаційна робота, оформлення матеріалів з питань нерухомого майна).

На підставі аналізу нормативно-правових актів, до основних прогалин у правовому забезпеченні надання адміністративних послуг з державної реєстрації речових прав на нерухоме майно у цьому напрямі віднесено: відсутність концепції надання послуг підрозділами з державної реєстрації речових прав на нерухоме майно; повільне прийняття базових законів (наприклад, Адміністративно-процедурного кодексу України тощо); нормативна невизначеність критеріїв оцінювання ефективності якості надання цих послуг.

ЛІТЕРАТУРА

1. Адміністративна процедура та адміністративні послуги. Зарубіжний досвід і пропозиції для України / автор-упор. В.П. Тимошук. – К.: Факт, 2003. – С. 496.
2. Острах М.Б. Поняття адміністративних послуг: теоретичний аспект / М.Б. Острах // Держава і право : збірник наукових праць. – К., 2009. – С. 155-159.
3. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
4. Про адміністративні послуги : Закон України від 06.09.2012 № 5203-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://rada.gov.ua/>.
5. Концепція адміністративної реформи в Україні. – К. : Державна комісія з проведення в Україні адміністративної реформи, 1998. – 62 с.
6. Концепція розвитку системи надання адміністративних послуг органами виконавчої влади : Розпорядження Кабінету міністрів України від 15.02.2006 № 90-р. // Офіційний вісник України. – 2006. – № 7. – С. 168-170.

7. Про затвердження Порядку ведення Реєстру адміністративних послуг : Постанова Кабінету Міністрів України від 30 січня 2013 р. № 57 [Електронний ресурс] // Кабінет Міністрів України. – Режим доступу // zakon.rada.gov.ua.
8. Проект Адміністративно-процедурного кодексу України від 18.07.2008 р. № 2789 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://rada.gov.ua/>
9. Офіційний сайт Державної реєстраційної служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.drsu.gov.ua/show/1233>

REFERENCES

1. Administrative procedures and administrative services. Foreign experience and proposals for Ukraine / authored by V.P. Tymoshchuk. – К. : Fact, 2003. – P. 496.
2. Ostrakh M.B. The concept of administrative services : theoretical aspects / M.B. Ostrakh // State & Law : Collected Works. – К., 2009. – P. 155-159.
3. The Constitution of Ukraine // Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine. – 1996. – № 30. – Art. 141.
4. The Administrative Services : Law of Ukraine of 06.09.2012 № 5203-VI [Electronic resource]. – Access mode : <http://rada.gov.ua/>.
5. The concept of administrative reform in Ukraine. – К : State commission for administrative reform in Ukraine, 1998. – 62 p.
6. The concept of the system of administrative services bodies : Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine of 15.02.2006 № 90-p. // Official Bulletin of Ukraine. – 2006. – № 7. – P. 168-170.
7. On approval of RMBs Administrative Services : Cabinet of Ministers of Ukraine of 30 January 2013 p. № 57 [Electronic resource] // Cabinet of Ministers of Ukraine. – Access mode : zakon.rada.gov.ua.
8. Draft Administrative Procedure Code of Ukraine of 18.07.2008 № 2789 [Electronic resource]. – Access mode : <http://rada.gov.ua/>
9. The official website for the State Registration Service of Ukraine [Electronic resource]. – Access mode : <http://www.drsu.gov.ua/show/1233>

УДК 342.924

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕНЕРГОПОСТАЧАННЯ В УКРАЇНІ

Коробкін В.В., судовий розпорядник

*Апеляційний суд Донецької області, пл. Правосуддя, 1, м. Донецьк, Україна
vkorobkin23@gmail.com*

У статті розглядається нормативно-правове забезпечення енергопостачання в Україні. На підставі проведеного аналізу чинного законодавства і наукових праць щодо нормативно-правового забезпечення енергопостачання наведена класифікація нормативно-правових актів, регулюючих постачання енергоносіїв. Для подальшого розвитку енергетичного законодавства України та приведення у відповідність до законодавства ЄС запропоновані шляхи його удосконалення та створення ефективного механізму реалізації основних положень.

Ключові слова: адміністративно-правове регулювання, нормативно-правове забезпечення, енергопостачання, правовідносини, стаття, акти законодавства, законодавство ЄС.